
Vergaderjaar 2006–2007 A

31 141**Subsidiariteitstoets van een voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf: «Solvabiliteit II» (COM(2007) 361 def.)****Nr. 1****BRIEF VAN DE TIJDELIJKE COMMISSIE SUBSIDIARITEITSTOETS**

Aan:

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer
De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer

Den Haag, 27 augustus 2007

Zoals u bekend toetst de Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets (TCS), samen met de betrokken vakcommissies, in 2007 ten minste 24 (wet- en regelgevings)voorstellen van de Europese Commissie aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit. De te volgen procedure is weergegeven in Kamerstukken I, 2005–2006, 30 389 A, pp. 8–10.

Onlangs heeft de Europese Commissie bovengenoemd, in de zogenaamde «lijst van 24» (Kamerstukken I/II, 2006–2007, 22 112 AN en nr. 516) opgenomen, richtlijnvoorstel gepubliceerd.

De TCS ziet geen aanleiding om onderhavig richtlijnvoorstel verder in procedure te nemen en zij verwijst het document graag door ter eigenstandige behandeling door uw commissie. De bevindingen van de TCS staan samengevat in de doorverwijzing, die ik u hierbij ter kennisneming toezend.

De voorzitter van de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets,
Jan Jacob van Dijk

Toetsing aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit van het voorstel voor een richtlijn¹ betreffende de solvabiliteit van verzekeringsondernemingen (COM (2007)361 final): «Solvabiliteit II»

Conclusie TCS: geen adviesaanvraag, maar doorverwijzing

De Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets is van mening dat de vakcommissies niet om een gemotiveerd advies gevraagd behoeft te worden. Het voorstel betreft uitvoering van reeds bestaand beleid en is weinig controversieel.

Deze brief en het voorstel kunnen ter eigenstandige behandeling en ter informatie aan de vakcommissies worden gezonden.

Toelichting

Samenvatting van het voorstel

De Europese Commissie constateert dat verzekeringsondernemingen worden geconfronteerd met meer concurrentie, convergentie tussen de financiële sectoren en internationale afhankelijkheid. In lijn met soortgelijke ontwikkelingen in de banksector en daaropvolgende internationale ontwikkelingen op het gebied van solvabiliteit, risicobeheer en boekhouding, stelt de Commissie een nieuwe solvabiliteitsregeling voor die is gericht op de bescherming van de verzekeringnemers en de begunstigden. Zij zal het concurrentievermogen van de verzekeraars in de EU verbeteren en zorgen voor een betere aanwending van de kapitaalmiddelen, zonder de markt ingrijpend te verstoren en innovatie in de verzekeringssector te belemmeren, aldus de Commissie.

Met het project Solvency II wordt beoogd de regelgeving voor en het toezicht op het verzekeringsbedrijf in de EU te moderniseren. Het is de bedoeling dat de solvabiliteitsvereisten voor verzekeringsondernemingen worden berekend op basis van de gelopen risico's. Voorts zullen de verzekeringsverplichtingen (technische voorzieningen) op een meer geharmoniseerde wijze worden berekend en zal de convergentie van de toezichtpraktijken worden bevorderd.

Solvency II is geënt op de internationale ontwikkelingen op het gebied van de financiële verslaggeving, het toezicht en de actuariële wetenschap, en zal tevens rekening houden met de belangrijke ontwikkelingen op bankgebied.

Solvency II verplicht verzekeringsondernemingen binnen de Europese Unie een uniforme kapitaal risicoberekening te hanteren en hierover te rapporteren aan hun belanghebbenden.

De toezichthouders en belanghebbenden krijgen hierdoor meer inzicht in de solvabiliteitspositie van maatschappijen en kunnen deze beter vergelijken. Als de toezichthouder de risicobeheersing van verzekeringsondernemingen onvoldoende acht, dan kan deze eisen dat de onderneming bepaalde processen verbetert, extra kapitaal aanhoudt of technische voorzieningen verhoogt.

Solvency I heeft ervoor gezorgd dat de kapitaalvereisten voor alle Europese lidstaten ten minste hetzelfde minimumniveau hebben, maar houdt te weinig rekening met de werkelijke risico's. Solvency II integreert, zols hierboven al gesteld, het risicoaspect wel. Ook is deze opvolger gericht op de berekeningsmethodiek van de technische voorzieningen en

¹ De tekst van het richtlijnvoorstel is ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning van de Eerste Kamer onder griffie-nummer 138991.

de waardering van de activa tegen marktwaarde.

Solvency II is gebaseerd op een methode die bestaat uit de volgende drie elkaar versterkende pijlers:

- Pijler 1: minimale kapitaaleisen voor operationeel en beleggingsrisico, berekend op basis van daarvoor opgestelde risicomodellen;
- Pijler 2: gedragstoezicht; de toezichthouder stelt vast dat u de interne processen heeft geïmplementeerd die ervoor zorgen dat het kapitaal in overeenstemming is met de risico's van de onderneming;
- Pijler 3: marktdiscipline en eisen aan de toelichting in de jaarrekening.

In het kader van het project «Betere en vereenvoudigde regelgeving» grijpt de Commissie de herziening van het huidige solvabiliteitsregime ook aan om dertien bestaande richtlijnen op het terrein van verzekeringen om te vormen tot één document waarin de nieuwe solvabiliteitsregels zijn geïntegreerd.

Standpunt regering

Nog niet bekend.

Toetsing van het voorstel aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit

De TCS legt u de volgende voorvragen en overwegingen voor.

Voorvraag

1. Attributie van bevoegdheden: bestaat er voor de na te streven doelstelling van het voorgenomen optreden een *bevoegdheids-toekenning* in het EG-Verdrag?

De richtlijn wordt gebaseerd op artikel 47, lid 2, en artikel 55 EG-Verdrag. Dit vormt de rechtsbasis voor maatregelen van de Gemeenschap gericht op het realiseren van een interne markt voor diensten.

Subsidiariteit

2. Soort bevoegdheid: behoort het optreden tot de *exclusieve* bevoegdheid van de Gemeenschap?

Het betreft een gedeelde bevoegdheid.

3. Optreden van de Gemeenschap is alleen gerechtvaardigd als aan beide aspecten van het subsidiariteitsbeginsel is voldaan:
 - de doelstelling van het overwogen optreden kan niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt in het kader van hun nationaal grondwettelijk stelsel, en
 - de doelstelling kan derhalve beter door de Unie worden verwezenlijkt.

Om na te gaan of aan deze voorwaarde is voldaan, worden de volgende richtsnoeren gehanteerd:

- a. Behelst de betrokken kwestie *transnationale* aspecten die door een optreden van de lidstaten niet bevredigend kunnen worden geregeld?
- b. Is het optreden van lidstaten alleen of het niet optreden van de Gemeenschap *in strijd met de voorschriften van het EG-verdrag* of zou

dit op een andere manier de belangen van de lidstaten aanzienlijk schaden?

- c. Zal een optreden op *communautair* niveau vanwege de schaal of de gevolgen ervan *duidelijke voordelen* opleveren ten opzichte van een nationaal optreden? D.w.z. is het optreden op EG-niveau effectiever vergeleken met:
- i. gezamenlijk of afzonderlijk nationaal optreden,
 - ii. optreden in andere internationale fora (zoals in internationale fora overeengekomen regelgeving waaraan het grootste deel van de lidstaten al is gebonden),
 - iii. in het geheel niet optreden (zelfregulering, afspraken – codes – tussen marktpartijen of sociale partners)

De voorgestelde maatregel vloeit voort uit het «Actieplan Financiële diensten 1999–2005» en wordt ook genoemd in het Witboek «Beleid op het gebied van financiële diensten 2005–2010» als uit te voeren maatregel.

De maatregel kan moeilijk op subsidiariteitsbezwaren stuiten; de TCS beveelt de verantwoordelijke vakcommissies aan de ontwikkeling van de ontwerprichtlijn in het EU-onderhandelingsproces te volgen. De TCS merkt ten overvloede op dat het voorstel inhoudelijk weinig controversieel is. Het wordt ook binnen de Europese Unie breed gesteund. Het richtlijnvoorstel kan ter informatie en ter eigenstandige behandeling aan de vakcommissies worden gezonden.